

САНА ОЛОХ

СССР ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУНААБЫ КОМИТЕТЫН УОННА УЛЭЭНТТЭР
ДЕНУТАТТАРЫН ОРОЙУОН НААБЫ СОВЕТЫН ОРТАНА

1931 снз адтынны
15 күнүттөн тахсар

No 114 (12.5)

1972 оны Бэлэвэр бийн 21 күн
ЧЭЛЛИЭР

Сыныпта
2 оқушы

• КУНУНГУ ХАС БИИРДИИ КУНУ •
КӨДЬҮҮСТЭЭХТИК ТУНАНЫАҒЫН!

ЭНИЛГИ БЫАН
БҮГҮН АЙЫЛААР

Балдары ийин 18 күнүнө эки сүргүнө, өрйүгө халлаагыты балары 3142 гектар сирге түн рэхтаах кууьтура ыныгыты хо- муьдулар. Ойтон 35324 центнер ууьуу кэлэ.

82 гектарга таьыллаьыт хор- туьшуй барыта хьстонон бьта- алдына.

Үүнүүтгэн босгохонь бүтэ бэл-
тнэлаларта 1991 охтор эср ху-
руулауохтлах этэ. Ити 736 гя-
лпрынхан толорудхан, бэлхэн 27
бэрхмнхэн эрэ тгудла.

Өңөн хадымалин хоругууну бүлээн ийгэн 15 хүтүр дээр бүтэрэгч хаһаймстыбалар ниллэртүр түфүрүдүбүт өхсүүдээ сөрүк кыаһан тудубата. Эрдик Зриетин атынан колхоз 492 гектары хорутар бьлааннадыттан 388 гектары хорутта. Өңөн бу колхоз калар елесты ийимга баһиынны бөлэмзэллеште атын хаһаймсты балардларар бэләйд үдөш илесте. Калонни аатынан колхоз 213 гектары хорутар бьлааннадын 70, Кара Марие атынан колхоз 168 гектардан 98 гектары эрб хоруттардылар.

Күбүнгү хөрүтүүнү бытырага
ордук улаккы бытыраарыны Ленин
аатынан колхоз уюна Субуруус-
кай аатынан сойхоз табыардыны.
Бу курдук, Ленин аатынан кол-
хозка 311 гектар хадымалы
хөрүтүү быдаланын ачаргах 30,
Субуруускай аатынан сойхоз
810-дөн 150 гектары эрө хөрүт-
пирин, бу дымалага ушулуту
экигата суох сыйлангастылар.

Манган күйүн хаалыыт аа-
быр көнүктүргө кир тонуон ин-
ниңе халыымалы хорутууга үл-
ни кууһурдэргэ хаанайыстыба-
ны салыызычыларга эрчимиз-
дэааннары бэлэлэргэ эрэйи-
лэр.

Бийиги нэрр.

Оройуон колхозтарыгар уонна совхозугар
оттоонун балаһан ыйын 18 күнүнээби
туругунан сводката

Хайванды бабалар жытыра	Үлгүлөр айыра барыта	Кубанын т. тонна	Графикта паларуу б. тонна	Сенаж тонна		Силдас тонна	
				бы- лаан	туу- ла	бы- лаан	туу- ла
Ленин	61	5142,1	76,7	830	—	970	—
Эрилик Эристана	118	7983,1	73,9	1200	—	1730	436
Калинин	16	2547,1	63,7	480	—	600	—
Кара Марк	27	1993,6	52,5	480	—	570	10
Субурууткай совхоз	463	14375	87,6	1910	90	2560	626
Оройуон үлдүмөт	765	32041,1	76,8	4900	90	6300	972

ПЕНСИОНЕРДАР КӨМӨЛӨРӨ

«Сага олох» хаймаг баайны
от аймгын 1 күнүгээрнэ хүч
мөршээр сөнхсө Соловьевтаа
отделениеттан 76 саястах
пенсонер Семенов Конон Ко-
ремович киинэхэ, сөнхсө бары
мүрдээстэрүгээр курдуу, 15
төлөө оту оттуурга тиэрдиин
бит сурдамы Советский Союз
үйс инардах юбилейын ажил-
лэр 20 төлөөнэй толорото эб-
лээтэнистибэлээн турун, үлсгөн
изхүтэрин, сөнхсө бары мурдээ-
стэрүгээр, пенсонерлэрын, от-
тообунга биир кииндэн хөх-
тоохууа кыттарга мугыричта
бачаатэмонт.

Мырыга кыргыздарга бу көзүбөйүнүн чыңгыздын түмүк-төн элэр, ол күрдүк, өдөлөөн тыгар 24,5 тонна оту каабын туттарда уюна билигин дараа солууга сымдыар.

Ковал Евгений Антонович
израили дым булбулунан кы-

Даргадтайн эдэрдний кыяарыбы-
тынал общественнай суруу амы-
лалын базамизингта бары
күүсүтүн ууруохайыс дээ
кытыратын бастакыларынан
огулениетын кырдыгытара
ойообуттар. Кииндэртэз негис-
нердэр Иванов Егор Дмитриевич
31.6, Батарин Дмитрий Алексее-
вич 20, Белих Пимокентий За-
харович уонна Собакин Гаврил
Алексеевич хабаран 45 тыйа
ыу оттоон туттаарылар.

Бу куртун, маннаары кырда-
гастар, тандылан, күүскө үз-
лөн, баланд ыйын 19 күнүзө-
дү түрүктүн. Соловьев өздө-
нөтө кабылдибитинен 2775
төннө «төгөргө» былаанын
2813,6 тоннаван төлөрбүтүтүр
дөбүшүлүк күүс-көмө буюлутта-
рын маалыман бэлгитиниге.

И. ЧИЧИГИНАРОВ,
совхоз рабочему председателю.

Бийиги нэрр.

Советской-иракской кэпсэтиилэр түмүктэннилэр

Баладан айыан 18 күнүтөй
Крестыга ССКП КК Генералдай
секретарын Л. Н. Брезнев, ССКП
КК Политбюрогун чилиэнин,
ССРС* Верховнай Советин През
идибуунгун председателин Н. В.
Подгорнай, ССКП КК Политбюро
гун чилиэннр, ССРС Министрат
оун Советын председателин А. Н.
Косыгин уонга арабскай сода
ишческкай бардарын партия
тын (ВААС) региональнай салад

татын генеральный секретарь революционный комитетин председатели, Иран республикасын президентин Ахмед Хасан аль-Баки икин артыларылар бүдбүт кавсатлыла туумукташлар.

Доворлуу уонна хардарыт
ойдөөр билиыта-майгыга Со
ветский Союз уонна Ирак респуб
ликатын икки арзыларынаар
дөбөрдөһүү уонна биэргэ үд

лэгийн тухууны дуусалар бичиг-
тийнхн бичиг урлаагчид сэтгэ-
снээ-хэргээх бичиглэлүүдээр
гэ бичиглэлүү бичиглэлүүдээр
хэргээх бичиглэлүүдээр, Итгэл сэтгэ-
лэл дийдүүдээр бичиглэл бич-
гнээх бичиглэлүүдээр тэрээр тэрээр
дээрээр дийдүүдээр бичиглэлүүдээр,
Хэргээх бичиглэлүүдээр бичиглэлүүдээр
бичиглэлүүдээр бичиглэлүүдээр бичиглэлүүдээр
бичиглэлүүдээр бичиглэлүүдээр бичиглэлүүдээр

CCTA.

Назакхайн ССР. Бурдук бам-
нытыг Семипалатинский
область «Семипалатинский»
охолон комбайндар ох-
уулахын үзлүүлэллэр. Ман-
а күн ахын турахтайх
уулуурлар 120—130 гек-
торга бамалаллар.

Синюшка: ханцетан уна
унаки—Ю. Головки, А. Ште-
пель, М. Квашини, Н. Кре-
уонна—А. Шнит.

Г. Гельфанд фотота.
ССТА фотохрониката.

ЮБИЛЕЙ

ДОСТОЙНАЙДЫК КӨРСҮӨХХЭ

[illegible]

ССКП райкомун бюрота ССРС тэриллэлтэ 50 сыла туолуутугар бэлэмнэнигэ ССКП райкомун дьаһалларын туһунан бөлүгүрүхү дьүүллэстэ. Райком бюрота партиомнар уонна мажгайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр секретардарын мистэбэ юбилейнай комиссиялары тэрийэллэрин уонна ССРС 50 сылын көрсө дьаһаллар быһааннарын оҕороллоругар эбэһинистэстэ.

Юбилейнай комиссиалар юбилейга бэлэмнэни беппуураастарын утумнаахтык дүүүлэхэр соруктаахтар. «Социалистичеснай куоталаһы тэрээһинин салгы түпөһэр туһунан» ССКП ИИ уурааһын төлөрүүга үлэ даачылардаахтык ыытыллаахтаах. Куоталаһы хаанмытыгар үс-кэбэит үлэһиттэр сыаналаах баачымынарын уонна патриотичеснай садалааһыннарын бары өтүгүн тарабатыга уһулуччу болсонто ууруллуохтаах. Коллектив-

гагга үлэһиттэр биридчилээн социалистическай куоталаһыыларын тэрийии таһымын эссе өрө көтөбүүххэ. Бары предприятие-ларга, учурдениеларга, хэһээ-йыстыбаларга партийнай, комсомольскай уонна профсоюзнай эриилтэлэр маасса өртүгүр политическай үлэни өрөйүүн үлэһит-тэрин трудовай уонна политическай активностарын өрө көтө-бүүгэ туһаайан ытыахтаахтар.

Биридчилээн үлэһиттэри бастыңнар үтүө опыттарын баты-һыгы иитии, итинэн үлэ түмүк-тэрин тупсаран иһии доһун мизэстэни ытыахтаах.

ЫБСЛНС райкома, үөрэх өрө-йуоннаабы салаата эдэр учуут-тары үлэ уонна сэрри ветеран-нарын, Саха сиригэр советскай былаанһы олохтоспут үтүөлээх-дьоннору, бастамы пятилеткалар-геройдарын үтүө үгэстэригэр иитиигэ үлэни былааннаахтык-тэрийэр сөрүктээхтэр. Осуула-ларга интернациональнай доһор-доһуу нулууптарын үлэлэри-салгыы тупсарыахха. Үөрэнээч-чилэр союзнай республикалар-автономнай уобаластар, социа-листическай дойдулар үөрэнээч-чилэрин кытта интернациональ-най об'ясаахчыларын кытта

Бичмэлчүүд уонна комиссэлчтэр өрөгөйдөөх юбилейы дьаһуунаах ситийһилэринэн нэртэр этруктаахтар. Бичмэл коллективтарын ортолоругар нуоталаһымы нэхтөөхтүн тэриллэхтээх. «Пятилеткага—эдрдэр өхсүүлэх үлэлэрин, маастарыстыбаларын уонна нэрдөөһүнэрин» дээн хамсааһынка бичмэлтэр нигэгни кыттыыларын тэрийиэхтээ.

Общественная служба кыстыгын тэрийингэ, булт сэрүдэхтэрин толорууга, государстаарга эти, үүтү атылааһын быһааннарын болдьодун ичинэ толорууга оһуобай болбомтону ууруохха. Оройун промышлен тэрилтэлэрэ бизрбит тыллаарын дыһаланан бизэргэтэн быһааннаах сэрүдэхтэрин толорууга эбии наадалаах дыһаллары сүдү эбээһинэстээхтэр.

Партийнай тэрилтэлэр ССКП
үхүв сөһин матырыйалларын,

Бишиги дайдубутугар айхалд байн яруут бүтүүгүй бас биднийг уонна киш общество нэтрээдүгэр туһанмаалар. Айхалд туһугар кыһаны, киш ресурсларын чөдүгэр түһэри. Советсхай госпартияг халдаймыс байнай үлэтин түрүт. «Бишиг яа бэрэбэ- тал, — дэбэти партия XXIV селенгэр СССР БЭ. Федеральнай секретара тал Д. Н. Вреж- нева, — оуу аахан үүнэн иһэр эдэр кылуулэ айнгы дайдубут кэрэ аймалдга бэрэр үлүстэн байхыны имэ туһанмаалх».

Айытрагны хэрэгсэлийн уюун-нийн рүүсүрэллэрийг сэлтөөхгүй туланыг бэлдүүрүлэ болзодон айын 19 күнүгэр Кремльг ашилдаг ахисе ынгырамлаах СРСР Верховнай Советын төрдүс сессиятын хорүүтүгү түрдэ.

Сессия ўзлашар партия уюна Советский
государство сайлааччылар кыттынын
ыраат.

Союз Советовын улсын Национальностар
Советтарын сарсардааныг тустууцаа
чунгалхыгвар сессия дотор бичхуураара
күнн үлэтин бэрээдэгэ бичгэртэлдлбнхтара:

1. Инникитин айылзаны харыстаахын уонна нини ресурсаарын нэдьүүстээхтик туһаныы дьаһалларын тупсарыы туһунан.

2. СССР-ка үлэһиттэр депутаттарын Советтарын депутаттарын статустарын туһунан сөхсөн бырайыагын туһунан.

3. ССРС Верховнай суутун быыбардаалын.
4. ССРС Верховнай Сопетын Президиумун Ыйахтарын бигэргэтии туһунан.

Союз Советских ионна Национальностару Советтарын бастагы холбоунулаах муниаа- тара Кремль Улахан айбарыаһыттан буолар

...12-чаас, Депутаттар уонна балдыттар тыйаарыстар Л. И. Брежнев, В. В. Гришин, А. Н. Насыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суелов, А. Н. Шелепин, В. В. Щорбидэй, Ю. В. Андропов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, К. Ф. Кагушев кыримдарын туран аһан дөхсүмүткө тизийиһин көрсөдүө.

«Иннигитин айылзаны харыстааһын уонна кини ресурсаларын надыуустээхтик

ССРС ВЕРХОВНАЙ СОВЕТЫН
IV СЕССИЯТА АҢЫЛЫННА

туһаныкы дьаһалларын туһсары туһунан» илэрүүт хаймаһыстыбатын сэдэлэрин үмүч
данылааты ССРС Министрдарын Советын бодор промисленнай кэмлекестари тав
Председителни сабуулааччы, депутат В. А. аттаргыта генеральнай схема суһкан суу,
Кириллин өйөрдө. баалазын айда. Экономической оройунына

Бары дайдулар норуоттара; диэти далай-
дайтчыт, салгыи уонна уу бассейннарын
кэрэтитииттэн, починны уу алдыттыттыттан,
хачымыр-харамайга уонна үүвэйиңгэ тахыр
хороннулартан, сирэ, кини веһин, чорун,
иһиһэ, о.д.а. сиртэн хостонор бэйэлэрин
барыстаахууһу туһамат буолууттан уу-
ханык долгуһаалар. Кинини туһанылар
айыһа болтуруона Советскай государство
бастаки төрүттэммит күһнэриктэн бозромото
киинигэр турар. Айыһаһы харыстааһын
уонна кини байыаһын норуот түбүгэр
кодүүстээхтик туһаным туһунан ленинскэй
идея билигин уонна инникитин даһаа
СЭМЭ өлүкүтүкүтүн көһүтүбүсү үксүтүдүр.

В. А. Кириллин СССР-да эзнийг сүлдээр дийлсэний харьцаагийн бөхшүрүүлэгч болохыг союуниар тустарынан ахтайг ааста. Ой шингэр сир уонна үү тэртүгээрин законодательствот. Союзной республикалар дийлсэний харьцаагийнга аажим союуниар бидлэбхтара.

Дамжаалалчигт кибини туушлыгээр аймда-
ны тусламжыг ССКП Кини Комитетанаан
уонна Советский правительствонаан ыла-
дыыт хакка дьааллары мйда. Чудуан,
Басинейскай муораны киргитинини туоратын
тухунан дьаһал маанылаабыта. Байкал
күөл байын харыстааһымыта, Волга уонна
Урал өрүстэрин бассейнармын киргитинини
туоратын маанылаабыт уураахха оло-
он үккэ үлэлэр мыйазыннылар.

Социалистической общности хилааны - Дакылаатчугу министерствазар, ведомстваны салааиыны билаанилалыны ордух-стилар минназригар тувар чопчу суртун

Д. А. Киринский, Москва. Чугасталы кезигэ элел.

гидратациондар газовой бурууларыттан бу-
катынлаахтын быһаанар дьаһыллар ыһаа-
даахтаттар. Сирэ, ҕууу, ойууру уһаа
сиртэн хостонор атын да баайдары сир-
төөхтүк туһаныыта утумчаах хонтуруула-
ахтонуулаах.

Советскай Союз, динтэ В. А. Кирилл-
туналлар эйгэнэ харьстаанын уонна ки-
ли айаадаһын байыан кудууустуохтун ту-
һанын бопууруостарыгар аан дөйдуһаа
бөккө үлээһинин сайыннарыа өттүгүр
тувар. Государство масштабынан ыһаа-
лар аһаһаллар тоһо даһаны туһалаахтарын
иһаа, атмосферины, айааһа муораһа
аан дөйдуһаа океаниһа киргэһинтэн
харьстаанын бопууруобун бүтүн көч-
түөккөн киһи быһаарар кыаһа үтүө-
түөккөн эйгэнэ киргэһинтэн харьстаа-
һын уонсай кууһууһа өрө туораталлар
сый.

Социалистический Государстволар аймганы харьтазаны уонна кини ресур саларын көрдүүстэхтик туһанын ба- балларын аян дойдутаары коллективнай байыарымта киллэрин инициатордарынан буолаллар уонна итиннэ олоххо бастакынан киллэрэллэр. Бу уобаласка көккө бөлөт проблемалары биһирэ быһаарыа социализм аян дойдутаагы океаннары кэртитиһтэн дугарын — ЭХС өлүгүннэрэи сайдыы- тын комплекснай программатыгар көрү- лүт.

Бийнги дайдуубут, дисто дажээлэгчнэт
хүүхдэр, сүнгэн улахан террористидэлх
уонна кырдык диганы, өстүөрүһүнд кин-
дэр бэлдирдэх. Сир бэлдигар, тузасмыр
эйгэрэ харытабылаахтык сиббаныһын
уонна экин ресурстарын нөрүт иһингэр
кодьуустэхтык туһанын социалистиче-
ский общество халбанһаабат сохуолунан
булар.

Депутаттар дахьдаахь дүүхлэлхнхь
хирлэлхь.

CCTA

Доботтор көмөлөрө

Януарий. ССТА. Дана орто сүүдээр хас да донд үүтүү, ташаалар турдуар—ян Сахасрин геологтарыг кажалтоо сардын Молданыгтан—калбит реби нодуур экспедиция кол-лектив үлэтиг кирид. Экспедиция нэчлэлд Ю. Н. Пилипенко карсина.

Бийнги туурт сиргэ бйард
длаа гүтүүбүт. Хотуу дойдут
бу тынны кырай улэнт до
нун ГСРС тэрилэлбүтэ 50 тын
дүөрэлэлтх кареэр, алтмэт
каны болдьоруу инниэ төлөрө
ннин охсубууларыгар бэйбэ
кылааппытын кылээр багана
үзэллэбт.

УДА"НАЙ ТУТУУТУГАР

«Сибалектромашина» трест
Иркутский завод монтажных
устройств Айхалов
участник кооператива Удильный
та горнообогатительный комбинат
Тугулуйский уездный.

ССРС тәрбияһында 30 елдан
тууҙуутун көрсө социалистик
ский куотазанына А. Захарчен-
ко слайлар электромонтажында
ның билимәтәте бастау иһәр.

П. ЗВЕРЕВ.

Сам паризэр советской бы-
даны алогенур адым атыуау-
тар амыжынкырагын фред
жент. Паматнык Вуртскайы
Венчомалык болоронды ту-
рар.

С. Беловой фотоизд.,
ССТА фотохромиката.

ИДЕОЛОГИЧЕСКАЙ ҮЛЭ ДАЛААНЫН
САЛГЫ КЭНЭТИЭХХЭ

Агайлах хонхутайртай оро
уун идеологичисэвэй үлэнтэ
рин сүбэ муушада буудан агит
Огно партизонар, махтайга
сүбүхэ партизнай, помещиц
лхай тэригтайар секретардара,
«Индия» общество претелет
тара, кино агитшайтар илгэл
мунтара, олохтоох радионай би
рин уонна эрхэй хайматтаро
редактордара, культура тэри
гларо, суут-следственный ор
ганыар, «Сага олох» хайма
редакцинтай уонна ССКП
ЫБСЛКС райкомнарин үлэнтэ
таро сэрэгтэлэр.

Сүбэ мунхалхал «ССКП ХХV
дэлхийн уураахтарын олох
хүлээлэгтэй уулна ССРС тэрийн
бүтэ 50 бэлхэн сибэстэ
тэрийн идролгичтэй үлэ
туруугун уулна миники соруу
дэн туһунан» дэлхэады ССКП
райкомун икхис секретара тэ
М. Е. Пармяков оюурд. «1972—
1973 со. үүрэх дүүлгэр парти
най уулна нисомольская пол
тисеснай үүрэх тэрийн сору
тарын туһунан» партия рай
комун партинай сүрлэтмэр ка
белетэн сибэстэаа тэб. Г. Д.
Фимов уулна «Партинай да
күмүүннэри уларытыга идр
логическай үлэһиттэ соруу
тын туһунан» ССКП райкомун
партинай-тэрийн оттодэн сиб
эстэаа тэб. И. П. Васильев
тэбэлэттэра иттиһинэ.

Доминантний таб. Періодично

М. Е. Ёле айыттар СССР Ким Гоминетитатар булбут идеологи- ческий үләнттар Бүгүн Союзтагы уопша атырдах кынытар булбут республикатагы сүбө мууннахтары үләнттар политикский активностарын, социальнический өйдөрүк-санааларын, уопсай үрөктөрүн уопша культурнай таһиияларын ура- тивиз, советский дьону интернациональдай интиими кууһур- тары тыогуваннах коруктары ту- роруобуттарыа түһумай интени- кириэтэ.

[illegible]

«Социалистической кустан-
каны тэрээһинин саагы тупса
рар туһунан» ССРС КР Уула-
дар тии түбүлүлүрүн, укуктары
научнай-технологий про-
грессын тэрээһинин, мате-
риальнай уюуна Ула ресурстары
сүтөрүлүп утары охчулуу-
та, тыйыс...

родуусууны талыга суухуу-
палыгтах. Идейнэй-интер үдэ
үдэбэ коммунистичекэиды
сыйлалдыны хас бигрды үдэ-
бит майлалын-сигилити нуор-
маталын буолары хааччылгх-
тах.

[illegible][illegible]

САҢАНЫ, БАСТЫҢЫ—ОЛОХХО!

* .....

Рационализатор

Д. А. ДВЯЧКОВСКОЙ

Бийиги оройгоомтуугар техника үлэтигэр санганы аналчылар уонна тупсарааччылар абыайа сууктар. Биннүү дьолуун дьоннорбутуттан биридэстэринэн Калинин аатынан колхоз чыыһына Дьячковская Д. А. булар. Кини атын рационализатордарбытыттан бэйэни бу үлэтигэр тутумнаахтык ыштарынан, сайыннаран илэриэнэн уратыгыттар. Биллэрин курдук, итинни ээр рационализаторскай этинилэр улахан бары бирээлэр. Мантан аллара Дмитрий Александрович кэллэки рационализаторскай олохунгарын кытары кытаргыттын билиһиннээбит.

СТОГОВОЗ СЫАРБА

Бийнхэнх уонна республика да үрдүнэн пайынын оту ДТ-75 тракторынан болокушанан тизийи ныммата туттуулар. Билхэрин курдук, өрөйүөммүт уруксуктуу даяаны, билигин даяаны республика саамай кураан өрөйүүннэригэр биридэстэрэ. Кэлин сылларга Карл Маркс, Калининнаттарынан колхозтар өттөрүн Амма сунуһуттан таһар буолбуттара. Бу үлэ үгүс ылархаттардаах этэ. Холбоһор, үлэһит иминтэн уонна ичиннэн оту тизийинтэн сибээстээх. Онон от себестоннайыш ыларайына сага нымманы көрдүүргэ күһэйбитэ. Дыа ону Дмитрий Александрович өлүс туһагайдык быһаарда диэххэ

нада. Ол курдув, «Беларусь» трактор моделыгар стогон: сымараны онордо уонна та- баарыыһахтун хуулааһа.

Бу стоговоз сымар «Беларусь» трактор ханниин бара-
рытар үөскүүр куукаа тоһио
павесной оборудованиета ала-
бууан олобулунна. Кэпи су-
рун барыстара: үлэит иччи
босхолонор; «Беларусь» трак-
тор скороһа түргэниин би-
риэмбэ сүүбүдлэр, горючий
ороскуота аччылар, ол эбэтэр
ДТ-75 трактор 10 чааска 150
литри ороскуоттуур буоллар-
на, МТЗ трактор 98 литри
ороскуоттуур; «Беларусь»
трактор стоговоз сымарынан
ДТ-75 трактор тардарын тар-
дан, аһаа оһоркуотута үрдүүр.

Стөгөзөз сыргара тутуулар сүрүн уларытылар:

Трактор кэтин келүөнөлөрүгө 4-түү бууланган сикел-ниңга тахымбыт ГАЗ 69 ая тонавикка дискаларыын тутто-ымдар. Дискалары икки си-риниң үүтэвиллэр уоспа-итиңиң трофу күрүчүтүвүн-ниңиң көбөйлөдөр. Оту тарта-рыга 16—19 диаметрдик 20 метр уһуһаах троо пал-ла. Маны таһаһаа өссө аҕы-троо палла, бирдэрин уһуһа 1 метр 20 см., атыһын уһуһа 5 метр 40 см. Киһилэри эхи-кыһас троостарынын хаббоһ көрүһ өсөһүлүк. Ол көрүһ өтү тартарарга өт кэһиһи-гүрүөрүлүлэр, өһөк өт сөгөһө-гүдүгөр тахсарыһар хамсаһа-га сүһүһүлүлэр.

Балиний алтын нэгдсэн
боритох 1971—72 он, нэс-
тэглэл нийтлэл 2 сүлжээ
гарахыг үзүүлэн 2241 сол
гооногдвал багын үзэл.

Сторона членила 8350

кларинетт бичлэгн уугуу-буйл-
быгдтар гэгтэ ший урсгалт ол-
таварга улахан чиглэлдир-
скай барсн кллареттээр таарил-
га суох.

СҮӨНҮ ҮІАРАХАН ҮЛЭЛЭРИН
МЕХАНИЗАЦИЈЛААНЫНА

После окончания Дмитрий Александрович мотылькой замотал колхозную Талку. Дмитрий Базз хотону компютернайдыг механизациялаабыла. Маалыаха таа. Зыковский суоһу побуудуу ыраастаабына одооттоох сулуубуйда а систоватун бинаады. Ол киири побуудуу ыраастаабылар сулуубуу технологията хайдыллы?

Хотон шингэр подвесной суул монтажнаар, 200 тобо сүлбүүдэ икки редукци тар-
дылалар. Хотон — биэр баһаса,
подвесной суул бүтэрсээр
1,5—2 метр дүрүнгээх,
4 метр усталаах, 3 метр нэ-
гиттээх икки траншея хаймал-
лар. Траншеялар истөрнөр
Дмитрий Александрович өнгөр-
бут сэмсөөдө сыарсаларга ту-
руоруулаллар уонча сарсаар-
га угулган баар сэмдэ биэр-
тэ «Беларусь» траншея хот
бонудан таһаарыллаллар.
Маныыкенттар ити сэмсөөдө
сыарсаларга ноһуону вагонет-
саларга мунһан баран аһа-
дан стоквен кэбиһаллар.

Бу самсгвал сүлдэгдэнэ тут-
тан хаагайыстыба сүлги
1601 солкуебайдалах барса
кылларда итгэнэ ушхан
гүншнейнай хотоншору ту-
тарган босхолодон сүлгү
Марахан, үлэлэрин сүлгилы
хаймхалаах механизацияла-
лыгга кинотэ

СВАРКАЛЫҢ АГРЕГАТ

Йайити механизмтордарибт, рационализатордарибт сиса-ни айлини сарга туру айы-зыбыгы байа усулубуйатыгар сеп гүбөиниэра өтөрүүтэ, тупсарыыга болдомтолорун уураллар. Атын сирдэсэ өлөхтөнүлүбүт рационали-заторкай этиилари байа усу-лубуйатыгар үлэллир гына өтөрүү бу айна улахан сити-би өтүлэр.

Бийлэхэ, республика атын да оройдонхыгтар салыгатыг улстаттар, дорх электр-энергияга сүх сүндэртэ свэр-салхыг үдэлэртөө улаханньк атахтанылар.

Дмитрий Александрович тус бэйлэтин инициативатын «Беларусь» тракторын эрийтерин сваркалыыр үлээри ыгыты ситисте. Кини сваркалыыр агрегатын сүрүн үтүөлэринэн буолаалар:

Бу агрегат көптөгөн хам-
нын базарар ирмнэ электро-
ллий суух саритэр сьрьба-
амыр үлсэри ыытылахха сөн,
ордук хитог марахан үлсэ-
ни механизмнаа ээрийнэ.

Сваркалыыр генератор бйар буолуустана, сваркалыыр агрегат улактар кыахуунар. Халла сваркалыыр трансформатор арыах сирдэригэр маанык сваркалыыр агрегаттары бииртык оҕоруука наада. Сорогох быйылгы от хомууругар Ленин аатынан кыахэ Усундурбайытаары учаластагар маанык аҕык сваркалыыр агрегаты оҕорбут улахан туһалааһа кэбүтэ.

В. ПЕРМЯКОВ.

ерей уонна абы тыа
хаһайыстыбатын управле-
ниетын кылаабынай
инженер-механика.

ийнх бүтэцлэлийнхээ нэмэгдэл
тэнцүүлж тушууланыхтай.

Үдэлтгэртэй интернациональ уонна патристическэй итгэл проблемаларынан партизан таргаллар эрэ буолбакка, бары хаһаайыстыбаннай, культурнай итгэллээх общественнай таргаллар дьарыктанар өбөлүһэстээхтэр. Мантан салтыг даһалаатчыт пропаганда уонна массабай-политическэй үлэ формалары кыһатынга, көдүүтүүн үрдэтиннэ, массабай информация сродстволары сөрүктэригэр илэстүүк толгоото.

Түбкүлүктөгү негизги даямалар өр-
бүрөөктөрү отагдын татилы-
нына тап. И. И. Попов бай-
тан этинин пропагандага
үзүн, мытыллар дамылаттар,
денчиллери бирдин түрүтө
олоруп, үзө өлгөн тапалары-
тың, денсипиллери башуруу-
лун кытта мыкка сибээстөн
мыккан илдиздерибиз туурабы.
Правабай башуруустары про-
пагандага сиктө сүөгүн ах-
тан туруп, кийи атиригетинин
уонна алкооголорго утары охсу-
бууга тахмыбат уура-хтар,
рйбөхтары павихиөөнлөргө ойдо-
тууга уонна буруйу омордууу
утары охсубууга общественнай
тараптар, общественнолу бу-
тенилүүдү түмө тарамыга үтүн
окубулорго өтгө.

«Союзгепатит» өрбүгүттөлүшү
мөөнөттүлүк дегендиги т.
В. Н. Егоров кызы сыяктуу б.
жанын сурутууу тарбиялук
түрү бытыра суруктарыар тох
тотот.

киннени пропагандалаанын сү-
түнө суюдуу, киннени көрдөрүү
хаачыстыбаты мультаруу тусту-
рунан этте, тил сөздөрүгөр ха-
лаачыстыбалар салылаачылыгара
киннени көрдөрүүгө болгонто-
лоруу уурбаттарынын ийди. Од
курдуу, Бароо, Түйкөдө кинне-
ти көрдөрүүгө усулуобууну сууа.
Урах Күөрөдө киннубудисыны өтө-
руох буолтара кинне сымлаар
барда да, өтөрбөтүлэр. Од кинни
кинне көрдөрүлүбэт. Оройуот-
каады спортсозет председатели
тыб. **Е. М. Феофанов** бичирет
компа кытылылар спортсизей
улэ сорукутунулар тохтооту

[illegible][illegible]

★ СЫАРҒА ЧЕРТЕҒА БУ БААР ★

